

VR 18 NOV

foto: Anna Carmignola

VENICE BAROQUE ORCHESTRA

& SOPRAAN JULIA LEZHNEVA

SPOT/DE OOSTERPOORT

20.15 UUR / SPOTGRONINGEN.NL

PROGRAMMA

dirigent

Andrea Marcon

sopraan

Julia Lezhneva

Antonio Vivaldi (1678-1741)

Ouverture uit de opera 'Gustino', RV 717

Nicola Antonio Porpora (1686-1768)

*'Come nave in mezzo all'onde',
aria uit de opera 'Siface'*

Carl Heinrich Graun (1704-1759)

*'Senza di te mio bene',
aria uit de opera 'Coriolano'*

Francesco Geminiani (1687-1762)

Concerto grosso 'La follia', nr. 12 in d op. 5

Georg Friedrich Händel (1685-1759)

*'Brilla nell'alma',
aria uit 'Alessandro', HWV 21*

PAUZE

Antonio Vivaldi

Concert voor strijkers, RV 156

Antonio Vivaldi

*'Zeffiretti, che sussurrate',
aria uit 'Ercole sul Termodonte', RV 749.21*

Georg Friedrich Händel

*'Un pensiero nemico di pace' uit 'Il Trionfo
el Tempo e del disiganno', HWV 46a*

Georg Friedrich Händel

Concerto grosso nr. 1 in G, HWV 319 op. 6

Antonio Vivaldi

*'Agitata da due venti' uit de opera
'La Griselda', RV 718*

De Italiaanse dirigent, organist en klavecinist Andrea Marcon – geboren en getogen in Treviso – richtte in 1997 het Venice Baroque Orchestra op. Het orkest richt zich sindsdien met verve en groot succes op het (her)ontdekken van meesterwerken uit de zeventiende en achttiende eeuw. Met name de Vivaldi-vertolkingen van het orkest behoren tot de beste ter wereld. Als u wilt weten hoe levendig, spannend, kleurrijk en virtuoos de muziek van de Venetiaanse componist in zijn hoogtijdagen moet hebben geklonken, dan bent u vanavond aan het goede adres. Het Venice Baroque Orchestra speelt enkele van zijn instrumentale werken, naast prachtige aria's, vertolkt door de Russische stersopraan Julia Lezhneva (1989).

Ook composities van belangrijke navolgers en tijdgenoten van Vivaldi komen aan bod: het orkest neemt partituren mee van ‘wereldburger’ Händel, de grote Napolitaanse operacomponist Porpora, vioolvirtuoos en componist Geminiani uit Lucca en de vanuit het hof van Frederik de Grote opererende Duitser Graun, wiens zelden uitgevoerde opera's onvermoede juweeltjes bevatten. Dankzij Carl Heinrich Graun kon Frederik zijn droom verwezenlijken en maakte hij van Berlijn een belangrijk centrum voor Italiaanse opera. Zo liet hij in 1742 een gloednieuw operahuis bouwen, de huidige Staatsoper Unter den Linden. Van deze Graun, zelf een verdienstelijk tenor, klinkt een aria uit diens opera *Coriolano*.

Andrea Marcon maakte de afgelopen twaalf jaar furore bij de NTR ZaterdagMatinee, vast onderdeel van de programmering van Het Concertgebouw, waar hij menig Vivaldi-opera dirigeerde. In 2021 ontving Marcon de Händelprijs van de Duitse stad Halle – Händels geboortestad – voor zijn toewijding aan de muziek van de Duitse componist.

TEKSTEN

Nicola Antonio Porpora *Come nave in mezzo all'onde*

Come nave in mezzo all'onde
Si confonde il tuo pensiero;
Non temer che il buon nocchiero
Il cammin t'insegnerà.

Basterà per tuo conforto
L'amor mio nella procella;
La tua guida, la tua stella,
Il tuo porto egli sarà.

*Wie ein Schiff inmitten der Wellen
Verirren sich deine Gedanken;
Sei unbesorgt, ein guter Steuermann
Wird den Weg dir weisen.*

*Trost genug wird dir
Im Sturm meine Liebe sein;
Sie wird dich leiten, sie wird
Dein Stern, dein Hafen sein.*

(aria van Siface uit de tweede akte van de opera 'Siface', tekst Pietro Metastasio)

Carl Heinrich Graun *Senza di te, mio bene*

Senza di te, mio bene,
viver non poss'io;
e se non cedi, o caro,
morire mi conviene
di pena e di dolor.

Con quella Roma, ingrato,
che tu distruggar vuoi,
l'estremo crudel fato
saprò incontrare ancor.

*Ohne dich, mein Liebster, kann ich
nicht leben
und wenn du mir nicht nachgibst, sollte
ich lieber sterben
vor Qual und vor Pein.*

*Mit jenem Rom, Undankbarer,
dass du vernichten willst,
werde ich dem schlimmsten
Los entgegenzugehen wissen.*

(aria van Volumina uit de tweede akte van de opera 'Coriolano',
libretto Leopoldo de Villati en Francesco Algarotti e Frederico II)

Georg Friedrich Händel
Brilla nell'alma

Brilla nell'alma un non inteso ancor dolce contento, e d'alta gioia il cor soave inonda.

Sì nella calma azzurro brilla il mar, se splende il sole, e i rai fan tremolar, tranquilla l'onda.

*In der Seele erglänzt eine süße, nie
gekannte Zufriedenheit, die das Herz
lieblich
mit großer Freude überschwemmt.*

*So blau leuchtet das ruhige Meer,
wenn die Sonne strahlt, und die
Strahlen die
ruhige Welle funkeln lassen.*

(aria van Rossane uit de derde akte van de opera 'Alessandro')

Antonio Vivaldi
Zeffiretti, che sussurrate

Zeffiretti, che sussurrate,
ruscelletti, che mormorate,
consolate
il mio desio,
dite almeno all'idol mio
la mia pena, e la mia brama.
Ama risponde il rio,
ama risponde il vento,
ama la rondinella,
ama la pastorella.
Vieni, vieni, o mio diletto,
già il mio core tutto affetto
già t'aspetta, e ognor ti chiama.

*Ihr säuselnden Zephirwinde,
ihr murmelnden Bächlein,
lindert
mein Verlangen,
sagt zumindest meinem Geliebten,
wie sehr ich leide und nach ihm
verlange.
Liebe, antwortet der Fluss,
liebe, antwortet der Wind,
liebe, das Schwäblein,
liebe, das Hirtenmädchen.
Komm, komm, o mein Geliebter.
Mein Herz ist voller Zärtlichkeit,
es erwartet dich und ruft ohne
Unterlass nach dir.*

(aria uit 'Ercole sul Termodonte')

Georg Friedrich Händel
Un pensiero nemico di pace

Un pensiero nemico di pace
Fece il Tempo volubile edace
E con l'ali la falce gli diè.
Nacque un altro leggiadro pensiero
Per negare si rigido impero
Ond'il Tempo, piu Tempo non è.

*Ein dem Frieden feindlicher Gedanke
Machte die Zeit unbeständig zehrend
Und gab ihr mit Flügeln die Sense.
Geboren wurde ein anderer, leichterer
Gedanke,
um diese strenge Macht zu verneinen,
weshalb die Zeit nicht mehr Zeit ist.*

(uit 'Il Trionfo el Tempo e del disiganno')

Antonio Vivaldi
Agitata da due venti

Agitata da due venti,
freme l'onda in mar turbato
e'l nocchiero spaventato
già s'aspetta a naufragar.

Dal dovere e dall'amore
combattuto questo core
non resiste e par che ceda
e incominci a disperar.

*Als Spielball zweier Winde
wogt das aufgepeitschte Meer;
und der erschrockene Steuermann
erwartet, Schiffbruch zu erleiden.*

*Pflicht und Liebe
kämpfen in diesem Herzen;
Es hält nicht mehr länger stand,
es wird von Verzweiflung erfasst.*

(uit de opera 'La Griselda')

Andrea Marcon
foto: Marco Borggreve

Julia Lezhneva
foto: Emil Matveev